Brassó 1894. X. évfolyam. 52-ik szám. Kedd, május 1.

Hérmentes levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . 6 frt — kr
Félévre . 3 „ — „
Negyedévre . 1 „ 50 „
Külföldre egész évre 20 frank.

1-gyes szám ára 4 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollektorjában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Szerkesztőségi iroda: Brassó, Lőpiacz 10. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések levelezőnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 6 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésekből kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő: Dr. Weisz Ignácz ügyvéd.

Felelős szerkesztő: Dr. Fischer Ákos ügyvéd.

A magyar állam és a bankszabadalom.

A magyar közvélemény határozottan visszautasító állásfoglalása a jegybank osztrák nagy részvényesecsoportjának követelései ellen, arra inditotta a bankot, hogy egy budapesti lapban ugynevezett felvilágositásokat tegyen közzé, melyek czélja a bank álláspontját védeni. Sajnos, hogy a bank politikai ügyvédeinek ez okoskodásai szakértói szempontból semmi felvilágositót és semmi ténylegest sem tartalmaznak a dolog lényegére nézve. Magyarországon csak a dolog lényege iránt érdeklődünk. Az mindegy, hogy a magyar állam politikai és pénzügyi souverainitása mely alakban jut a legvilágosabban és legbiztosabban gyakorlati megvalósuláshoz. Ez a megvalósulás megtörténhetik Ausztriával, vagy Ausztria nélkül is, az osztrák-magyar bankkal, vagy e bank nélkül; megtörténhetik továbbá a magyar és az osztrák kormány megegyezése után olyképen, hogy a jegybank mostani részvényesei szabadon választhajják Magyarországon a jegyszabadalomért egy önálló magyar jegybank felállitását, ugy, hogy az egy önálló osztrák jegybankkal karteire lép s egy dualisztikus közös ténykedés gyakorlati követelményei szerint működhetik.

Fődolog marad mindig: a magyar állam pénzügyi és politikai souverainitásának fentartása, Magyarország gazdasági érdekeinek gyakorlati garancziákkal biztositott tekintetbe vétele és az állam igazságos részesedése a jegyszabadalom üzleti hasznában.

Ha a dualizmus megvalósításának sokkal nehezebb problémáját politikai téren meg lehetett oldani: sokkal lehetségesebb hasonló dualisztikus elveket a magyar állam souverain önállóságának teljes megóvásával pénzügyi téren egy részvényes csoporttal szemben érvényre emelni. Még ha feltesszük is azt az esetet, hogy a mostani jegybankkal való megegyezés lehetetlenségre az önálló magyar jegybank esetlegességét napirendre tűzi, akkor is birná az elhatározás teljes szabadságát az ilyen önálló magyar jegybank, hogy oly kartelt köthessen egy osztrák jegybankkal, a mely pénzügyi és gazdasági téren megfelel egy dualisztikus szövetségnek. Ha a dolog lényege fölött megegyeztek, a forma, a nélkülözhetlen reformok módozatai és neve felett megegyezni nem lesz nehéz.

Teljesen fölösleges tehát, ha a mostani jegybank publicisztikai ügyvédei által hirdetteti, hogy ő egyáltalán nem vonja kétségbe a magyar állam független magyar jegybank felállításához való jogát. Ezt a jogot a bank nem is akarja megtámadni.

A mostani jegybank diesérő szónokainak ez a politikai deklamacziója egészen fölösleges, mert a mostani jegyszabadalom lejárta után a magyar államnak, kétségtelen, érinthetlen szabadságában áll, a magyar állam területén a jegykibocsátás jogát annak adni, a kit az állam érdekében arra alkalmasnak talál. E mellett bizonynyal gyakorlati előnye van annak, ha egy már létező szervezetet alakitanak át önálló magyar jegybankká és egyidejüleg gondoskodnak, hogy dualisztikus értelemben működhessenek a magyar kormány által kinevezett és tőle függő funkczionáriusok, a kik csak a közös munka speczialis terén jönnek érintkezésbe az osztrák bankinézet képviselőivel. Magyrországra nézve mindig az lesz a fődolog, hogy a magyar jegyszabadalom a magyar kormány egyenes és közvetlen hatalma és fenhatósága alatt gyakorolhassék a Szt.-István-korona államterületén. Ez a legjobb kezesség azért, hogy Magyarország itélőszükségletei és gazdasági érdekei ki fognak elégitetni.

A bank vezetősége téved, ha azt hiszi, hogy egy uj kurátorium vagy egy uj bizottság alkotása által dologi tekintetben hasznos valamit igért. Az egész rendszer tökéletes megváltoztatása nélkül nem lehet érvényesiteni az állam fenhatóságát a jegykibocsátási jog kihasználása körül. A mostani jegybanknál a végrehajtás majdnem korlátlan hatalma kizárólag a résvényesek által kinevezett hivatalnokok kezében van. A bank kormányzónak és alkormányzónak hatalomteljessége ezzel szemben hátérbe lép. E tekintetben a magyar állam Német- és Franczia ország uránzásra méltó példáját kövesheti. A nemetországi viszonyok legjobban megengedik az összehasonlitást, mert ott az állam joga a jegybankkal szemben ma már nagyobb erőlyivel érvényesült, mint Franczaországban, és a berendezés gyakorlatilag bevált. Németországban az állam, azaz a császár és a Bundesrath nevezi ki a jegybank exekutiváját, vagyis a kormány által kinevezett hivatalnokokból képzett bankdirektoriumot. A birodalmi kanczellár a jegybank legfőbb feje A résvényesek ellenben csak egy központi bizottságot választanak, mely csak véleményt adni van hivatva és csak konzuláló funkczióra van jogositva. Ezt a példát, mint gyakorlatilag bevált berendezést, Magyarországon annál inkább követni kellene, mert a mostani jegybanknál a hatalom megoszlásnak éppen megfordított viszonya uralkodik Magyarországon épp ugy, mint Ausztriában. A valódi végrehajtó hatalom a mostani jegybanknál csak a résvényesek kezében van, mig az államhatalom képviselői dekorativ és ellenőrző működésükön és a tanácsadáson kivül nem rendelkeznek a gyakorlati hatalmi eszközök felett, melyeket az államérdekek mindenkori és haladóztalan megóvása követel. És Magyarországon különösen szükséges, hogy az államhatalom jogai éppen gazdasági téren is kiépitessenek, mely téren mindennap uj és sürgős igények jutnak érvényre az állammal szemben.

Megyei élet.

(Folytatás.)

Csütörtöki lapunkban közöltük Brassó vármegye alispáni jelentését, melyet a köztörvényhatósági közgyűlés elismeréssel és helyesléssel vett tudomásul.

Az árvaszéki elnök, Schullerus Ede ur jelentése szerint 1894. évi márcz. végéig az árvák száma 5849, a gyámoltak száma 248 volt. Az árvaszéki pénztári állás: takarékbetétekben 242,899 frt 58 krt, kötelezvényekben 37,256 frt 23 krt, az értékek 382 frt 90 krt, összesen tehát 280,538 frt 71 krt mutat fel. Ehhez járul még az árvaszék evidenczája alatt álló 60791 frt 77 krt tevő ingó és ingatlan vagyon.

Az árvaszéki jelentés tudomásul vétetett, mire Harmath Lajos ur azon eszmét kivánta megpendíteni, hogy találtassék mód arra nézve, hogy a jövőben néhány nappal a közgyűlés előtt közöltessenek a felévi jelentések.

Erre átvette dr. Jekel Frigyes ur a tárgysorozat előterjesztését és közlé, hogy a belügyminiszter megváltoztatta a türkösi községi iskolára vonatkozó alsóbb fokú határozatokat, mire a közgyűlés kimondá, hogy Türkös községe köteles a már jóváhagyott tervek- és költségelőirányzathoz képest a községi irodát felépiteni. A felebbezés tehát elutasitatott.

Közöltetett továbbá a belügyminiszteri rendelet a brassói husszékek és posztóárudák tekintetében és miután a belügyminiszter az eddigi határozatokat megsemmisité, elhatároztatott, hogy egyczég kértessék meg Brassó város közönsége és az érdekeltek között, mert igen fontos tulajdon kérdéséről van szó. A közgyűlés kiis küldte azonnal a bizottságot az egyezség megkisértésére, mely a tárgyalásokat az alispán elnöklete alatt fogja folytatni.

A belügyminiszter elrendelte, hogy a fel- és alvidéki járások czentul is elválasztva maradjanak, de a felvidéki járás főszolgabirája tegye át székét mielőbb Brassóba. E tekintetben folterjesztés határoztatott intézni a belügyminisztherez oly értelemben, miszerint a felvidéki járás főszolgabirói hivatala csupán 1895-ben a választás után tehessen át székhelyét Brassóba és ha czt a belügyminiszter nem engedné meg, az átköltözés ez év October hónapjában volna eszközlendő.

Miután a fel- és alvidéki járási kerületi orvosi állásra minden pályázat daczára évek óta sem lehetett a czékély fizetés miatt pályázót találni, a belügyminiszter megengedte, hogy mindkét járás egy kerületi orvos állat töltessék be. Székhelyül a közgyűlés Földvárt határozta el, és ez irányban folterjesztés fog létetni a belügyminisztériumhoz, melyben egyuttal kéretni fog az irányban is intézkedni, hogy a kerületi orvosnak ne legyen nagyobb fizetése, mint a megyei orvosnak és hogy a kerületi orvos 500 frt után legyen tagja a vármegyei nyugdijintézetnek. A belügyminisztérium határozata szerint a központban a hivatali órák, mint eddig délelőtt 7 órától délutáni 1 óráig, a szolgabirói hivatalonkál pedig d. e. 9-től 12-ig és d. u. 3-tól 6-ig állapittatnak meg.

Miután a kereskedelemügyi miniszter a mult év October havában rendszeresitett rétmesteri állást nem engedélyezte, holot Nagy-Kükülloméggyében ezt minden tovább nélkül engedélyezte és holott a vármegye viszonyai, valamint a megyei épitészeti és kulturmérnöki hivatalának tulelfoglaltsága folytán egy rétmesterre feltétlenül szükség van, a közgyűlés elhatározta ezen uj hivatal engedélyezése iránt ismételten folterjesztést tenni.

Erre következett az alispán és főjegyző választása, miről már értesitettük t. olvasóinkat. Mielőtt a választás megkezdődött volna, vármegyénk főispánja az elhunyt vármegyei alispán néh. Tompa Sándor uról és a szintén elhalt Porr Keresztély törvényhatósági bizottsági tagról emlékezett meg és a főispán ur javaslatára elhatároztatott az elhunytak emlékét jegyzőkönyvileg megörökiteni és erről az illetők családját értesiteni.

Az alispán és főjegyző megválasztásáról már irtunk, az ujonan megválasztott alispán programmbeszédét és főispán ur üdvözlő beszédét is már közöltük.

(Folytatása következik.)

A szeszadó biztosítása.

(Folytatás.)

Az adómentesités és alkoholmenyiség bejelentése tekintetében az olyan égetett szeszes folyadékokra nézve, a melynek alkohol tartalma a szeszmerővel közvetlenül meg nem határozható, rendeleti uton könnyitések engedélyezhetők.

Az alkoholmennyiség bejelentésénél megállapitott olynemü eltérések, melyek a bejelentett alkoholmenyiségt 5 százalékát meg nem haladó tőbbletet vagy kevesebbeket képeznek, büntetés alá nem esnek.

A küldemény a bejelentéssel egyidejüleg az esetleg meglévő kisérő iratok (szállitó levél, számla stb.) felmutatása mellett, hivatalos megvizsgálás czéljából rendszerint a küldőhivatal elé állitandó.

A küldeménynek a küldő hivatal elé való állitása azonban a küldő kérelmére mellőzhető s a küldemény a küldőnek üzleti helyiségében hivatalosan megvizsgálható.

Ha a küldeménynek hivatalos megvizsgálása alkalmával kifogás nem merül fel, ez esetben a küldő hivatal a külde-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ményt átutaló jegygyel, mely a küldeményt kelli, hogy kísérje, rendeltetési helyére utalja.

A rendeltetési helyére beérkezett küldemény rendszerint azon pénzügyőri szakasz elé állítandó, a melynek kerületében az átvevő fél lakhelye van.

A küldőnek azonban szabadságában áll a bejelentés megtételekor a befogadó területen lévő más pénzügyőri szakaszt is kijelelni és ez esetben a kő demény czen pénzügyőri szakasz elé állítandó.

4. §. Az átutaló jegy aláírása és átvétele által a küldő kötelezettséget vállal arra nézve, hogy az utalt küldeményt változatlan mennyiségben és minőségben, a megjelelésen és az utalt adatai alatt, az átutaló jegy átadása mellett az illetékes, illetőleg a bejelentésben állatás megjelölt pénzügyőri szakasz elé állítja.

Ha a szállítás közben felmerült valamely esemény következtében szüksége merülhet fel annak, hogy a szállítás iránya megváltoztassék, vagy hogy a szállításra kitűzött időtartalmak, vagy hogy a tartam meghosszabbíttassék, avagy hogy a küldemény tartályában változtatás eszközöltessék, ugyszintén, ha ilyen esemény közeletében az égetett szeszes folyadékok menyisége, vagy alkoholtartalma szállítás közben változást szenved: ezekben az esetekben köteles a szállító a változást a legközelebbi pénzügy közegnél bejelenteni, mely a változást az átutaló jegyen igazolja.

A rendeltetési helynek utólagos megváltoztatása valamint a küldeménynek azon területre való kiszállítása a küldemény utalt czíme, vagy a mellett a feltétel mellett szaközöltető, ha előbb az egész küldemény változatlan állapotban a szállítás vonalán fekvő valamely pénzügyőri szakasz elé állíttatik és az által hivatalos elbánás alá vétetik.

Az esetre, ha a küldemény azon területre, a melyből származik, bármi okból visszaszállíttandó, ez iránt a bejelentés a 3 ik szakasz rendelkezési értelmében ujból megtenendő

5. §. A küldeménynek a befogadó t rületen (4. §.) az illető pénzügyőri szakasz elé állításaról igazolvány állíttatik ki. Az esetre, ha a kü demény hivatalos elbánás végett történt elállítás utján megosztatott, minden részküldeménynek nézve külön külön igazolvány állíttatik ki.

Az átvé s minda yiszor, valahányszor szajtmaga vagy másnak részére a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokból, vagy Bosznia- és Herczegovinából rendő oly égetett szeszes folyadékot szerez be va y vesz fel, a m ly után az adó mer lerovatott vagyis a mely sem szeszadóval, sem a szeszadót magában foglaló vámdijal terhelve nincsen, köteles arról megegyeződni, hogy a küldemény igazolványnyal fedezve van.

A pénzügyi közegeknek ilyen szállítmányoknál való közreműködése szabályozó kezelebbi határozmányok rendeleti utón állapttatnak meg.

6. §. Azok a szárazföldi és vízi utak, a melyeken — a vasutakon és gőzhajózá j vonalakon kivül — égetett szeszes folyadékok egy liternyi menyiségét meghaladó küldemények háromon terület között adóval nem terhelten szállíthatók, rendeleti utón határoztatnak meg és megfelelő módon közbirrié tétetnek.

7. §. A vasuti és gőzhajózási vállalatok az általuk szállítás végett átvett, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokból, valamint Bosznia és Herczegovinából származó s az előző 6. §. ban megjelelt nemü küldemény, annak a leadási állomásra való beérkezése után és minden esetre, mégmielott a küldemény a czímzettnek kiszolgáltatnék az illetékes pénzügyőri szakasznak bejelenteni kötelesek.

(Folytátása következik.)

Román dolgok.

Magán kivül van a „Dreptatea" a miatt, hogy a szerbek népgyűlése, hite szerint, nagyszerűen sikerült. „A tulzó urak — már t. i. a magyar sajtó — megharagudtak, gunyolni, szidni kezdették a karlovizi meetinget, hogy annak nagyszerűségét kisebbítsék. Nem tehetsz ez ellen, mert ilyen a természetjük s ezzel vége. Nem képesek elszenvedni a tiszta világosságot, mert fekete az ő lelkük, és akkor, midőn a történtéket nem tudják elhallgatni, gunyolódnak, sértegetnek és felhívják a kormányt, hogy lépjen közbe és mentse meg a nem tetsző jelenetektől." Háromhónapban Tóth Lászlókodik, örvendez, hogy össze kezdenek tartani a nem magyarok. Ismerjük igen jól ezt az összetartást, azaz hogy mi lenne belőle, ha lehetne. De a nemzetiségi tulzók álmodálatásai olyan messze járnak a valósulástól, mint ég a földtől.

*

A román akadémia a néhai Baritiu György helyére, mintha odahaza alkalmas egyént nem talált volna, Moldován János balázsfalvi helyettes mértékletű választotta meg. „Udvözöljük — így ir a „Dreptatea" — a román akadémiát ezért a szerencsés választásért, mert az uj tagban nem csak egy tudós férfiut nyert, hanem egy igazi románt is." Tudni kell, hogy vannak idő és szárazrománok a román lapok szótárában, azaz tudzók és nem tudzók. Moldován tehát igazi román . . . Mi nem hisszük.

*

Meg van a haza mentve. A karlovizi szerb népgyűlés oly sok sirgyónt kapott Szebenből a román conflictól, Balázsfalvéról a theologiaszkolt és máshonnan, hogy a haza ezekkel okvetlen meg lesz mentve. Csak egy kis baj esett, és ez az, hogy a népgyűlés szép rendben folyt le, nem ugy, mint 1848-ban. Valóznak az idők és a szerbek, románok is.

*

Nagy diákgyület terveznek, a „Dreptatea" szerint, a budapesti, karlovizi és belgrádi szerb diákok. De hol lesz a gyülés? Valószinu, hogy a holdban, vagy Bukarestben, de legvalószinübb, hogy a „Dreptatea" agyában; oit legjobb helytt van.

Tanügyi lapszemle.

A dr. Schönvitzky Bertalan által kötött szerkesztett „Középiskola"-i-k szám is igen érdekes tartalommal jelent meg.

Első sorban is emlitsük meg a Kossuth-ról szóló bevezető czikket. Ez szivére kiöl Magyarhon tanitó karának, hogy a nevelés szép munkájában nemes lelkesedéssel hirdesse Kossuth eszméit, szent lelkesedéssel csepegtesse azokat az ifjuság szivébe.

Kossuthtól tanulja meg — ugymond — ifjuságunk, hogy mikent kell szeretni a h zát, a nemzetet, a szabadságot.

A „Dr. Klemark János" czi szóló czikk, mely a középiskolai ügyek miniszteri referensének, Klamarknak 40 éves jubeluumáról szól, egy lelkes felhivás Magyarország tanári karához, hogy a munka e páratlan emberének jubileumán részt vegyenek.

Lapunk szük kerete nem engedi hogy e tanügyi lap jelen számával résztelesebben foglalkozunk; e kitünő tanügyi lapra azonban ismételten is felhivjuk a tanférfiak, tanügy barátok becses figyelmét.

A „Nemzeti Iskola", a magyar tanitóság czen kedvelt lapja, mely Benedek Elek szerkesztésében jelenik meg, nagyfontosságu változáson ment át. Hogy a tanitóság érdekeit elég önállósággal vedhesse, hogy a fontosabb tanügyi kérdésekhez teljes nyilt szagal szólhasson hozzá: szerkesztője lettette a kanczlót s igy politikai tanügyi lapnak változott át. 16-ik szám a következő érdekes tartalommal jelent meg: Kanczló. — Pap és mester (tárczaczikk.) — Kossuth és az egységes középiskola. A kereskedelmi iskolák önállósitása. — Az ujnesti tanitók fizetése. — Az egri állami főreáliskola. — A t. Házból. — Krónika. — Szobrot Kussuthnak! — Mi ujság? — Egyesületek: — A lámpás (egy néptanitó elbeszélése, irta Gárdonyi).

—r.

Dr. Z. ur.

V.

Azt vetik szememre némelyek, hogy nem veszem komolyan Z. urat! De hát lehet valakit komolyan venni, a ki személyeskedni mer akkor, mikor maga bevallja, hogy a maket felhoz, nem közvetlen tudomásból tudja, hanem beszigasokból? Lehet-e komolyan venni azt, ki közlöndatu tényeket — besugásokra elfendi? Es lehet-e komolyan venni azt, ki felállva a hazugságok létrájára, azt hiszi magáról, hogy ő most már nagy ember?

Komolyan lehet és kell venni azt, a ki nem személyeskedik ott, a hol tárgyilagosnak kell lenni, és a ki nem talál fel komoly képpel — kézzel logh tó hazugságokat.

A Dr. Z. ur hazugságait csak az az egy körülmény mentheti némileg, hogy besugásoknak felelt, mert hát az tény, hogy az illatás itatkat neki nagyrészt a „Fatu rossza"-beli „Gonosz Pista" sugta be.

Hogy ki ez a Gonosz Pista? ezt mi ketten Dr. Z. ur és én jól tudjuk. Hazugságainak másik részét pedig egy „Gonosz Pistát"-hoz közel álló mástak az sugalmazta — kinek nevét kimöletbol nem irom ki, mert annak vannak némi érdemei a brassói magyarságért.

A két besugonak van oka arra, hogy megtörtént tényeket elferdituenek, mert hát igy tán saját szonyeseiket tisztaziaijak.

De hát ezekre is reákerül a sor!

Ezuttal Dr. Z. urnak egy pár oly állitására kivánok reflektálni, melyekkel ezt akarja bizonyitni, hogy az „intéző bizottságot" itt tényleg elismerték.

Azt mondja Z. ur, hogy elismerie a „Márczius 15-ét rendező bizottság", mindőn beszélt a reá rabiáriu, elismerte a „szász néppét", mert egyszer átiratot intézett hozzá, elismerték az egyleteik, a szabadkőmives páholy, mert a Kossuth ünnepély költségeihez járultak és elismerték egyesek, mert nagyobb összegü adományokat juttatnak az „int. bizottságnak." Elére bocsátva azt, hogy az oda sem vontam kétségbe, hogy az „int. bizottság" mint ilyen létezett, és hogy emiléfogva annak fennállásaról senki sem tudott volna semmit, soha sem állitottam; sőt az, hogy vele és Z. urral fogalkozom, magában igazolja, hogy kettjük letéleit én is elismerem, — mit bizonyi Z. ur állitása?

Azt bizonyitja csak, hogy egyletek v. egyesek tudomásal birnak lezesétel — mert hiszen arról gondoskodva volt, hogy ezt ország vilag megtudja, — de azt egyáltalán nem bizonyitja, hogy az osszmagyarsig Brassóban az „int. bizottság"-ot mandatáriussnak ismerte el, és legkevésbé bizonyitja azt, hogy az „int. bizottság"-ot Brassó összes magyarsága választotta.

Mert ha a márcz. 15-ét rendező bizottság azzal meg is bizta az int. bizottságot, hogy jövőre ő rendezze a márcz. 15-iki ünnepélyt — ezzel nem azt ismerte el, hogy a bizottság a magyarság képviselője; hi nem azt, hogy könyörületből vagy hogy legyen mit tennie a bizottságnak, egy koncczal ajándokczta meg. Avagy mert most a bizottsag rendezi a márcz. 15-iki ünnepélyt, azért mát az osszmagyarsag összes ügyeinek kezelője? Hát a régi „Márt 15-ét rendező állandó bizottsag" mely ezen ünnepélyeket rendezte, arrogálta e valaha magának a jogot, hogy a brassói magyarság összes ügyeinek mandatariusaként tekintessek?

A „szász néppárt", ha vele az int. bizottsag érintkozett, nem sokat kutatta, hogy ki és mi ez a bizottsag, hanem, mert ezt az udvariasság is megkivánta hozta, vagy hagyat levélleg és az „int. bizottsag"-nak, mert hát az átiratot csak kellett valakihez czimezni!

Hogy az egyletek — magyar egyletek — adakoztak a Kossuth koszorura (a szabadkőmives-páholy különben nem a Kossuth ünnepély kőltségeire, hanem tisztán és világosan a Kossuth-koszorura adta a pénzt, és nem az intéző bizottságnak, hanem annak, a ki erre a magyarsag nevében a pénzt gyujtötte), — vagy hogy a dakoztak a Kossuth ünnepély kőltségeire, ez sem jelenti azt, hogy az intéző bizottságot a brassói magyarsag mandatariusnak ismerték el, mert ha bárki kozébe vette volna a Kossuth ünnepély rendezését, koszoru készittetését stb. ezt is támogatta volna minden egyiet és a dalárda is csak enekelt volna.

Az pedig, hogy egyesek nagyobb adomanyokkal támogatják az „intéző bizottsag" ot, ha igaz, ez sem igazolitaja Z. urallitását, mert ez csak a mellett szólhat, hogy vannak egyesek, — jól ismerjük ezen a hátterben működő és pénzzel rendelkező urakat — kik részint mert megtiszteltetésnek veszik, ha a bizottsag által megpumpoltatnak, részint mert szeretnek mások hata mögé bujva zavarosban halászni népszerűségert — képpek egy pár forinttal támogatni egy pártot, mely ut zavart csinal.

Ezen egy vagy egy pár ur az, a ki lehetővé teszi t a „B. M. U." fennállasát is azon „nagyobb összegü adomanyok"-kal és mégis tagadjak, hogy a lapot az intéző bizottsag tartja fenn!

Hát mire fordítja a bizottsag azon „nagyobb adomanyokat?"

A felelettel persze adósok maradnak majd az urak, de hát nekem nincsen is szükségem reá, mert én tudom, hogy azon dolgoznak, hogy egy torokszéltt egyesítsenek ossze arra, hogy azzal lapjak fennálásat a szerkesztői fizetést stb. biztositsák.

Es magazatszu meg azután azt is, hogy miert mondja Z. ur, hogy nem az intéző bizottsag támogatja a „B. M. U."-ot, hanem a lap támogatja a bizottsagot, csak persze azt hozzá kellett volna tennie, hogy „egyelőre", t. i. mig az a bizonyos, — még a Hétfalban is gyujteni megkisérlett tőkeszéke együtt lesz, mert akkor már a bizottsag fogja támogatni a lapot.

Egyáltalán jó lesz Z. ur nem csirni és csavarni a dolgokat.

A hiba egyszer el lett követve a szervezkedés nem volt korrekt; 113 ember nem beszélhet és tehet 500 ember nevében, mert ez nem részvénytársaság és ez nem közgyülés, mely majoritája a távollevőket; egy 113 ember által valasztott „intéző bizottsag" nem mondhatja magát 500 magyar ember mandatariusának és 113 ember megbizott bizottsaga a többi 387 ember nem bizottsaga, mert akkor sem, ha az összes 500 ember mert volna is el a márczius 15 iki és a Kossuth ünnepélyre, — mert ere elmehetett volna 500 szász is, — és ezért a szászokat a bizottsag soha sem képviselte volna; akkor sem, ha a szász néppárt a bizottsaggal levelezett, mert ez mindenkivel levélváltaba bocsátkozik, ki hozzáfordul; akkor sem ha a márczius 15-iki bizottsag tecnöltt meg kapta, mert a márczius 15-iki volt bizottsag sem, volt az összes magyarsag összes ugyeinek mandatariusa, — és akkor sem, ha egyesek lépznek szervezni, mert mindezekkel nincsen helyre ütve v. helyrehozva az a hiba, mely az alakulás és szervezés körül elkövettetett.

A személyemre vonatkozó eklatans hazugságokra Z. urnak és Gonosz Pistának a jövő számban felelek.

Dr. W. I.

Irodalom.

— „Kossuth Lajos temetése" czimmel a „Vasárnapi Ujság" kiadásában egy diszes kiállitasu, 7 ivnyi terjedelmü füzet jelent meg, mely Kossuthra és fölleg temetésére vonatkozó számos részletes leirást, 41 képet és Két külön képmelléklelet foglal magában. A füzet ára 30 kr. — E füzet tartalmának mintegy első része egy szintén hasonló diszes kiállitasu másik füzet, mely „Kossuth Lajos emlékezete" czimmel a nagy hazafi halála alkalmából jelent meg ugyanesak a „Vasárnapi Ujság" kiadásában. Ez a füzet 8 ivnyi terjedelmü s Kossuth Lajos életére vonatkozó közleményeken kivül 45 képet foglal magában, melyek közul kettő ku-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tön képmelléket. Ennek a füzetnek az ára 40 kr; tehát a kettő együtt 70 kr. A két füzet együtt egész képet nyujt Kossuth Lajos életéről, haláláról és temetéséről. A két füzet ugy együtt, mint külön-külön is megrendelhető postautalványnyal a „Vasárnapi Ujság" kiadó-hivatalában, Budapest, IV., Egyetem-utcza 4. sz. a.

—

1848 Márczius 15 tortenelmi eseményei eddig még sehol sem jelentek meg oly élethűen, eleven és elénk leirásban, mint Gráncza György: „Az 1848—49-iki Szabadságharcz Tortenete" czimü illusztralt munkájában, melyből már 8 füzet jelent meg. A gyönyörü kiállitásu egyszer 400 képpel illusztrált munkára meg most is elfogad előfizetőket a Lampel R. (Wodian r. F.-és fia) könyvkiadó czég Budapest, Andrássy-ut 21. Az eddig megjelent 8 füzet ára 2 frt 40 kr. Minden további 6 füzet előfizetési ára 1 frt 80 kr.

A 8-ik füzetben következő képek vannak: Jelenet a bécsi forradalomból. (A Jäger — Barrikád ostroma) — Jósika Samu báró. — Kaszás nemzetőrök (Eltetehoer rajza). — A miniszterium kinyez sérő szóló kir. leirat felolvasása a muzeum előtt. — Wesselényi Miklós báró. — A szabadságharcz nevezetesebb szereplői. — Az 1848—49-iki honvédek és nemzetőrök (Egykori rajz). — Az első független magyar felelős miniszterium.

—

— Melyik lapot olvassák a legtöbb müvelt családnál? Könyvünk erre a kérdésre feleletet adni, mert az egyhangu válasz: a „Képes Családi Lapokat." És ezt a kivülő pártfogást az ügyes kézzel összeválogatott szépiradalmi ismeretterjesztő müveivel érte el. A jeleu 17. számban ujra egy sereg jeles irónak kait hozza. Es ezek közül is kiválik Tolnai Lajos „Sötét világ" czimü elbeszélésének D. számba beszőtt szép kulteményeket. Ezenkívül szerepelnek a kulteményekben irtak: Miskolczi Henrik, Szilva Béla, Jenő, R. Erdy Róbert, Soós Jenő, Hamvai Kálmán, Porse Vilmos, Huszár János, Vajda M. Miklós, Milesz Béla. A kedves képek, melyek e számot élénkítik, szintén bizonyitják, hogy a „Képes Családi Lapok" méltán raszolgalt a magyar közönség pártfogására.

—

Uj férfiárvák: Az „Apollo" kargyülésemény áprilisi száma a következő uj férfiárvákka je ent meg, vezérkönyv és négy szólamban. 150 kar Arpád sirja. Major J. Gyulától; 151, 152, 153. Népdalegyveleg, ujczédeti dallamok Váry Jánostól és 154. kar Hazánk Wimmer E.-tól.

—

Az Apelló Erkel Sándor, Hoffer Károly és Langer Viktor karnagy urak bizottsági tagok szerkesztése, Gál János kiadásá — jelen meg. Postai küldemények czimezndók: Az „Apollo" szerkesztő-kiadó hivatalának Budapesten, VII. Király utcza 23 sz. Rózsa M. zongoratermébe.

—

KÜLÖNFÉLEK.

— Kinevezések. Lupiny Frigyes, brassói kir. törvényszéki segédtjegyzőkönyvvezető telekkönyvvezetővé lett kinevezve; továbbá Czikeli Gusztáv kinevezteteti megyei irnoknak, utóbbi Brassó vármegye alispánja által.

— A magyar dalárda — mint ugy már jeleztük is, e hó 7-én rendezi a „Központi szálloda" második rendes dáhestélyét, a pártoló tagok kivánságára folytetőt a másodka azon kedves zenéjü és mulattató operette, melyet már a farsangon lattunk és hallottunk összevágó, csinos előadásban: a „Tiz leány és egy férj sem." Ezen kivül előadatnak azon férfikarok, melyek a fiumei dalünnepre közös darabokul folytettek és itt előadana meg nem lettek. Ugyanesak most fogja bemutatni a dalárda az 6 fiumei versenydaradjat is, egy Szantimay-féle eredeti népdalfüzetben. Felhivjuk olvasóközönségünk figyelmét ezen estélyre és kérjük dalárunk részére a tömeges látogatást. — Addig is, mig jövő számunkban az egész müsort közöllhetnők, remeljük, hogy a szegedi pályaverseytes egyesület tagjai Fiuméban is helyt fognak állani, a közönség pedig erkölcsi és anyagi támogatásával mozditja elő a koltséges kirándulást.

— Hymen. Quittner Zsigmond ur, a cellulose-gyár részvénytársulat tőkonyvelője, e hó 6-án vezeté oltárhoz Berta kisasszonyt, ezv. Mandl Róza brassói magánzónő bájos leányát. Sok szerencsét kivánunk a kötendő frigyhez.

— Mérnöki kongresszus lesz junius czikjén Brassóban, miszerinti ez rendezve az erdélyrészi mérnökök alig. Mint halljuk, a programm mosz ki van dolgozva. Ugy szólnak, ezz. Masoll Róza brassói magánzónő bájos leányát. Sok szerencsét kivánunk a kötendő frigyhez.

— Mérnöki kongresszus lesz junius czikjén Brassóban, miszerinti ez rendezve az erdélyrészi mérnökök alig. Mint halljuk, a programm mosz ki van dolgozva. Ugy szólnak, ezz. Masoll Róza brassói magánzónő bájos leányát. Sok szerencsét kivánunk a kötendő frigyhez.

— Mérnöki kongresszus lesz junius czikjén Brassóban, miszerinti ez rendezve az erdélyrészi mérnökök alig. Mint halljuk, a programm mosz ki van dolgozva. Ugy szólnak, ezz. Masoll Róza brassói magánzónő bájos leányát. Sok szerencsét kivánunk a kötendő frigyhez.

— Az utcza az orthodox izraelitu hitközség imái halljuk megvetés, Miksz Kerczegtéj felső utczai 3. sz. házii bejárattal a vár-utczába és az templomma fogja diszkinni.

— Adomány. Az „Album", tekerék és hitelintézet Nagyszebenben, évi jövő ünnére a brassói szépitő egyletnek 100 frtot és a brassói önkéntes tűzoltó testületnek 20 frtot adományozott.

— Csillaghullás. Mátyás Mátyás urat és családját nagy csapás érte. Lajos fia, e csinos, élénk, vidor ifu szinte az egész szomszédsége által az egész varosban ismert gyermek 9 éves korában a torokgyik czimen ismeri gyilkos betegséget. Az ép étek semmiféle kiegészitő ital rész vétel vagyunk a csaladot ert nagy és pótolhatlan veszteség okozta mely fajdalom iránt.

— Nyulvadászat Brassó utczában. Vasárnap estve, ugy 7 óra felé egy szép nagy nyúl nyargalt végig O-Brassó főutczáján — fel a vámtól az alsó-sztéríg, hol balra fordulva, nekiáramodott a hegynek. Vasárnap lévén, az utczán volt katonák, cselédek, gyermekek, szóval, a kik csak az utczán volt, mindenki igyekezett a fülest lefogni, de a nyúl sokkal jobban futott, semhogy elfoghatták volna. A legérdekesebb volt, a mikor a nyúlnak „Brassó rest"-szálloda mellett egy tál gyermekjét átugrott s a fölötte álló szálló — fölé ugrott a nyúl, további sorsa, nem tudjuk.

— Ostrom állapotban van az utóbbi napokban a „Kertsch" villában levő Forkort Gusztáv fele sörház az alhon ünnepe lévén csapos levő Schwechati sörnitt, mert a sörivok nagy része már kiszáradt torokkal járt a varosban, mintán munkavelőjei, a „Czél Ház" mondjuk-ja a szálloda-szobákban. Hát hogy nem rosz a Zell fele sör, sőt a Ilabermann sore sem vetendő meg, de a schwechati sór mégis csak Schwechati marad. — Nagyon helyesen tetté tehát a Forkort Gusztáv, hogy csapról méri a Schwechati sört és hogy kitünő étek szolgáltat.

— Klamarik János jubileuma. Klamarik János miniszter tanácsos most tolytóte be kőrjegyzőjének jubileumát, ebből az alkalomból — mint már szelőt jeleztük, szombaton nagy ünnepet rendeztek, jubilálva különösen az uj magyar középiskola harczosa-t. A jubileumnak két fórésze volt. Az egyiket, az ünepi-fórészét, a diszgyülést a hazai tanári kar rendezte delelőt az uj varosháza disztermé ben; a másikat egy monstre hangversenyt, a budapesti és részben vidéki tanulók ifjuság, este a vigadóban.

— Kossuth Lajos temetésének leltétegei. Nagyrészt beérkezteb már a számlák, melyek épet adnak arról: menyybe került a sztkes fóváros nak Kossuth Lajos és hozzátartozóinak Turinbol való hazahozatala és a valóban nagy arányokban kifejtott temetési gyászpompa. — Utólsó kréjczáriig ma még nem lehet megmondani, hogy mennyi volt a fóváros kiadása, de anayi már most is világos, hogy az 60—70 czer forint közott ingadozik. Ez az összög igazán nem nagy, ha azt vesszük, hogy mi mindent van benne. A nagyobb tételek a következők: A szekvaros turini küldöttségének utja s ottani kiadásai, — Kossuth Lajos nejé és leánya holttetemeinek exhumálása Gémban, onnét Turinba hozatalak; — Turinban a gyászszertartás és azzal kapcsolatos kiadások; — a holttetesek és kisérőnek Turinban Budapestre hozó különvonat: — itt a fóvárosban a nyugott pályaudvar diszitése, a Kossuth holttestének fényes temetéshez hasonlo bevitele a Muzeum csarnokába, a Muzeum diszitése és a ravatal, — Kossuth Lajosné és Kossuth Vilma holttestének a temetőrszi templomban lerakatásaravalatosa, a templom diszitése, azoknak, márczius 31-én tartott külön temetése; — a kerepesi-uti temetőben pár nap alatt külön sírbolt épitése; — a rendező és rendfentartó bizottság koltségei, sürgős nyomtatványek (gyászjelentések, felhivások, ünnepek, proklamácziók stb.), koszoruk koltségei, zászlók, jelvények stb.; — a Hungária-szálló számlája, hol Rutkayné és a Kossuth-fiuk laktak, mint a fóváros vendégei; a — Vigadó diszitése a küldöttségek fogadása nára s más sok más illesbb kiadás.

— Folynak a czigányok. A magyarországi czigányok statisztikája már teljesen elkészült s a belügyminisztorium legközelebb nyilvánosságra bocsátja. A czigányok vallás, foglalkozás és nem szerint vannak a statisztikában osztályozva. A statisztikából kitünik az, hogy a czigányok czáma fokozatosan csökken, a mi annak tulajdonitatok, hogy mindenkáb beloivadnak a többi társadalmi osztályokba s elvesznik és tulajdonszakat, melyek elvakasztottak ókat az ösczig tőbbi lakosaitól.

— A francia kormány munkásokat kap. A francia kormány az 1895-évi koltségvetésben 900 millió frankonyi összeget vett fel arra czélra, hogy a munkásegyleteket mintegy hatmérczetezer tagjának nyugdija fölemeltessék. Ez az intézkedés mintegy előkészítője a munkás nyugdij-törvénynek. Más részt azt ittjük, hogy a kormány ekkép akarja kárpótolni a munkássegélyző egyesületeket, a melyeknek jövedelme megcsökkent.

— Menetrend. A magy. kir. államvasutak igazgatósága tojás, leolt baromfi, gyümölcs és egyéb gyors szállanyok alszerint fogadtatnak Magyarországon, Dél- és Észak-Németországba, Belgiumba, Németalföldre, Helvczországba és Franczia ország va ló gyorsitott szállitása érdekében menetrendet állitattott ösze. A menetrend f. évi márczius hó 1-ével lep hatályba.

— Honi ipar. A brassói kereskedelmi és iparkamara a magas kereskedelemügyi miniszterium felhivása folytán az érdekelt ipari és kereskedelmi köröket értesiti, hogy Chaudoir G. és társa simenringi czég a sakkesfóváros területén a magas vámnak hatahatós támogtása mellett egy nagyobb szabásu rézgyárat létesitett, a technika j len kifejlettsége szerint és azt f. évi kezdetén teljesen üzembe is helyezte. A jelzett gyártelep, mely mindenféle rézmárczeket — kilöcsben pedig rézpléhet, rézcsövet, rézrudakat, rézsodrott vezetéket — nagy mennyiségben állit elő, egy nálunk még eddig teljesen ismeretlen iparágat honositván meg, nemzetgazdasági szempontból is teljes figyelmet érdemel és minden tekintetben pártfogásra érdemes. Ez okból az érdekelt körök felhivatnak, hogy jövőben szükségleteiket a külföldi hasonló gyárak helyettesen kiváltképpen vagy elhetőleg ezen uj ipartelep gyártmányaiból fedezzék.

—

A m. kir. államvasutak folyó évi nyári menetrendje.

A magy. kir. államvasutak vonalain folyó évi május hó 1-én élethe lépő nyári menetrend reánk vonatkozólag — mint már említettük — a jelenleg érvényben levő menetrendben a következőkben tér el:

A budapest-arad-brassó és a budapest-nagyvárad-predeál vonalakon. Budapest 2. pontban jelenleg d. u. 4 óra 54 perczkor Kolozsvár és Aradra induló, valamint onnét Budapest k. p. udvarba jelenleg d. u. 1 óra 50 pkor érkező gyorsvonat Budapest és Szatmár közötti az utóbb és kolozsvár irány szerint szemben alkalmatlan fog közlekedni.

A *kolozsvár* gyorsvonat Budapestről d. u. 2 óra 10 pkor fog indulni és 8 órakor d. u. 4 óra 17 pkor érkezik, honnan a jelenleg menetrendje szerint közlekedik tovább Kolozsvárig, az elemiunnan a kolozsvári gyorsvonat nem változik s Budapestre továbbra is di. u. 1 óra 50 pkor érkezik.

Ellenben az *arad* gyorsvonat mindkét irányban egyrészt Szolnok és Budapest, másrészt Arad és Tövis és folytatólag Tövis és Predeál közötti a kiterjesztetik, s Predeálon közvetlenül csatlakozik a román gyorsvonathoz Bukarest felé, illetve Bukarest felől, minek folytán Budapest és Bukarest közöl minekt mindkettő egy ugyanoly összeköttetés létesittetik. Ezen *román express* elnevezésű nyerendő vonatok csakis I-ső osztályu kocsikat továbbitanak, azok tehát csakis I. osztályu — de a rendes gyorsvonatai arak melleti vállandó, — mindegyikkel vehetők igénybe. Ezen vonatokat az ugyanoly nagyobb kényelmet Budapest és Bukarest közöl dacczó kocsi, Budapest és Predeál között pedig hálókocsi is fog közlekedni.

Az uj roman express-vonat Budapest felett pályaudvarbol d. u. 1 óra 55 perczkor indul és Aradon d. u. 6 óra 50 perczkor, Tövisre éjjel 11 óra 41 perczkor, Predeálra másnap reggel 6 óra 29 perczkor s Bukarestbe délután 12 óra 20 perczkor érkezik, de ellenben pedig Bukarestből d. u. 4 óra 40 perczkor, Predeálról este 9 óra 12 perczkor, Tövisről éjjel 3 óra 37 perczkor, Aradról d. e. 8 óra 20 perczkor kezdi meg az Budapest felett p. udvarba d. u. 1 óra 20 perczkor érkezik.

Budapest és Szolnok között, Budapestről d. u. 8 óra 5 perczkor valamint reggel 6 óra 20 perczkor induló vonatok d. u. 8 óra 15 perczkor Kolozsvárról Budapestre érkező szemelyvonatokkal, a szomszédos forgalmi menetegyek használata kizárattik.

—

Lap-tulajdonos:
Dr FISCHER ÁKOS.
Kiadó: A „Brassó" nyomdája.

—

4205/1894. sz.

Hirdetmény.

Az alább felsorolt, 1894, évi szeptember hó 29-iki 1900. évi szeptember hó 29-ig terjedő 6 évi időtartamra kiadandó városi tulajdont képező tárgyak ujbóli bérbeadása iránt folyó évi május hó 16-án delelőtt 10 órakor trásbeli ajánlati tárgyalás, fog tartatni a város gazdászati hivatalnál. Minélfogva felhivatnak bérlni szándékozók, a felsorolt tárgyak iránt egy évi haszonbérből számitott készpénzbál egy ezréig aprópiroklól álló 10%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt irásbeli ajánlatokat benyujtani azok megtörtént napi delelőtti 10 óráig a városi gazdászati hivatalnál annyiszor, hol a rendes hivatalos órák alatt a közelebbi feltételek is betekintődnek.

Az illető tárgy, melyre ajánlattevő ajánlata vonatkozik, az ajánlatba világosan megjelölendő, továbbá tartalmazzák kell az ajánlatnak ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy a bérleti feltételeket ismeri s azokat magát alávetni, s végül a feljánlt bérösszeg az ajánlatban számokban és betükben pontosan, és világosan kiteendő.

A bérbeadandó tárgyak a következők:

1. Gabona raktár a lőpiacz kapuban.
2. Raktár az árvaház utczai kapuban.
3. Az árvaházban levő 9-ik számu lakbelyiség a hozzá tartozó pincével együtt.
4. Czukrászda bode a felső sétányon.
5. Korcsma a Fuggőkőnél.
6. A Lázaretheltanya melletti kert.
7. Városi ház Rózsa-piacz 3. szám alatt.

Brassó, 1894. évi április hó 24-én.

A városi tanács.

—

289-1894. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Predeál határszélen megnyitt tiszteletbeli szolgabiró állásra, mely rendeleti uton megállapitott 1600 frt évi fizetés, 150 frt aroda államy és szabad lakással van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek a felhivam mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ában foglaltak szerint a mindennemű eddigi alkalmazottaiskat, a magyar, német és román, vagy utóbbi hiányában a francia nyelvnek birását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat hozzám f. évi május hó 15-éig nyujtják be.

Brassó, 1894. évi April hó 23-án.

Maurer Mihály, s. k.
főispán.

(20 (1—1)

Istoria Alapitvány - Kolozsvári Egyszemélyes Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Egy földszinti

udvari lakás

hozzá tartozó istállóval együtt Szent Mihály napjától fogva bérbe adó:

Weisz Mihály utcza 17. sz.

Elvesztette

Petzold Herman gépkezelő gőzgép-kezelői bizonyítványát.

A becsületes megtaláló kéretik a bizonyítványt a fenek kiadóhivatalába átadni.

Hirdetések fölvétele a kiadóhivatalban.

Newyorki Germania

életbiztosító társaság.

Európai osztály: **Berlin, Leipziger-Platz 12. sz.**

Magyarországi osztály: **Budapest, VII. Erzsébet-körut 54. sz.**

Átlag 1893. deczember 31-én:

Érvényben lévő kötvények . .	277 millió M.
Tényleges vagyon	75,413.116 M.

Referenczlakat ad a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

a NEWYORKI GERMANIA életbiztosító társaság **magyarországi osztályának**

Erdély, Szlavonia, Horvátország és Boszniai vezérképviselősége:

Brassó, Lensor 25. szám, I. emelet jobbra.

Telephon: 81. szám.

Ügynökök alkalmaztatnak.

Verseny nélküli árak!

Aradi Butor-Raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint május hó 1-től kezdve a helyi piaczon **Kapu-utcza 49. szám** alatti házban az általános hírnévnek örvenő

Reinhardt Fülöp

aradi butorgyáros bizományi üzletét **Grünvald Albert** törvényszékileg bejegyzett czégem alatt nyilt üzletben fogom folytatni.

Miután **Reinhardt Fülöp** gyártmánya egész Magyarországon mint a legszolidabb és legizlésesebb kiviteltil el van ismerve, ezennel felkérem a t. közönség netaláni szükségleteit részemre fentartani és dusan berendezett nagy választéku raktáromat meglátogatni.

Kitünő tisztelettel

Grünvald Albert.

Das valasztét képekben, tükrben, olajfestményekben.

Fölösvés rösztelitzlésre.

100 (2—*)

Verseny nélküli árak!

Ürmös **községben**

(vasuti állomás) a legjobb forgalmu helyen egy bolti üzlethelyiség lakással — a hol italmérés is gyakorolható — jutányos feltételek mellett haszonbérbe kiadó és azonnal elfoglalható.

Ürmös, 1894. április 27.

Lázár Mihály, birtokos.

123 1—1

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár,

15 (11—12)

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL".

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt **általános labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésének örvendenek és alig van czikkel, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszerül ajánltatnak és ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, bélfétlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: úgy sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legszokltyebb fiúgalmatak sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb nőnek, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálairatból, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségük után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk, azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1891. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nékem ismét 15 tekercset az ön fölülmulhatlan vértisztitó labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez úton is a legnyilvánabb köszönetemet labdacsai csodahatásáért.

Maradok teljes tiszelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flöchtl mellett, 1887. szept. 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsai kezemin közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megirom: Az gyermekeimben megháltem, olyanyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsai engem nem menetetek volna meg. Az Isten dicsőja meg ön ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségükre szolgálnak.

Kníflez Terézia, segitőszülő szolgálat.

Bócs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynénémnek nevében. Az illető 5 évem ál szenvedett gyomorfurutban és vizkórságban, mar életét is megunta, melyről egyébként is le mondott, miután valósimai egy dobozt kapott az Ön kitünő vértisztitó labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulasztham legragyogóbb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom letétel czélból használásra Ön ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignácz

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1888 okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal kiküldni szives czélszerűnek. Csakis az Ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy gyomorbajomtól, mely engem öt éven át gyötört, meszszabadultam. Ezen labdacsok nálam valósan fognak kifogyni, a miért legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almával" czimzett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz.** a kösztetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 1 frt. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 5 krba kerül; bármentelen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bármentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy ellerjedtségük következtében ezen labdacsok a kaj-különféleség nevek és alakok alatt utánozttatnak; ennek következtében kérettik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekinthettők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J. nóvalárással fekete szinben és minden egyes dobozt fedelo ugyanazon aláirással vörös szinben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer, minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerincz-agy bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fülfájás, fülszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs **Pserhofer J.-tól.** Évek hosszu sora óta valamennyi hajtövesztő szer közöttt ez vosok álttal legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitott 3 gy szelencével 2 frt.

Általános tapasz **Steudel tanártól.** Üités és szurás által okozott sebeknél, mérges dagasztanoknál, ujjukatnál, seb-vagy gyulladt-nél vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lön kipróbalva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam **Pserhofer J.-tól.** Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 kösfegyed 40 kr. Bérmentve 6 kr.

Utifünedv, egy át-lánosan ismert kitünő háziszer, hurut rekedség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megront-ott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszer. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztiló-só **Bulrich A. W.-tól.** Kitünő háziszer a rossz emésztés minden következményei, u. m. fájtájás, szédülés gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 kr., egy kis üveg 32 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszüntetni a lábizzadást s az az által képződő kellemetlen szagot, ezen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentve küldéssel 6 kr.

Helső vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül, az osztrák lapokban hirdetett összes belés és külföldi gyógyszerészeti különleges gyógyszerek raktáron vannak és a kiszabott árban nem levők gyorsan és olcsón megszerezvetnek.

— Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel kiküldetnek. Bérmentve csakis oly esetben törtéik a küldés, ha az összeg előre beküldetik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Tessék minőségszerint kérni:

LIEBIG COMPANY

hus-kivonatát.

A hamisitások elkerülése végett figyelmezteti a t. publikumot, hogy a valódiságot csakis a fentebbi jegyzet és a kézjegy alatt szabad elfogadni.

J. Liebig

Egy legjobb hirnévnek örvendő bankház (116 2—5

INTÉZŐJE,

a ki a Haute finance-szal való összeköttetéseinél fogva — a legjobb információkkal rendelkezik, megfelelő nyerczség-részesedés ellenében hajlandó tanácsokkal szolgálni tőzdei műveletekre.

Reflektánsok küldjék be ajánlatukat **„Nyereséges"** jelige alatt FISCHER J. D. hirdetési irodájba Budapest, Zsibárus-utcza 9. sz. a.

Brassó, nyomatja és kiadja a „Brassó" nyomdája. — Grünfeld Vilmos.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.